

Pro lidi s postižením je zvýšení příspěvku na péči nezbytnou podmínkou, aby mohli vést důstojný a plnohodnotný život, upozorňuje zástupce ombudsmana

8.6.2023 - | Veřejný ochránce práv

Z příspěvku na péči si lidé platí nezbytnou podporu a pomoc s běžnými základními činnostmi, jako je hygiena a výkon fyziologických potřeb, oblékání nebo stravování. Tu jim poskytují sociální služby nebo neformální pečující.

Výše příspěvku přitom dlouhodobě neodpovídá potřebám příjemců ani cenám služeb. Reálná hodnota příspěvku se kvůli inflaci vytrvale snižuje. Podle analýzy think tanku IDEA příspěvek na péči ve stupni závislosti III od roku 2012 poklesl na 73 % své hodnoty. To má pak zásadní dopady na kvalitu života lidí s postižením. Podle zástupce ombudsmana je zvýšení příspěvku a pravidelná valorizace jediným možným řešením.

„Současná situace bohužel vede k tomu, že lidé s postižením nečerpají péči a podporu v takovém rozsahu, ve kterém ji potřebují. Jsou vystavováni nedůstojným situacím a v některých případech může docházet k ohrožení jejich života, případně odcházejí z domácího prostředí do pobytových sociálních služeb, ale ne zcela ze svobodné vůle,“ upozornil zástupce ombudsmana v dopise Petru Fialovi a připomněl, že zvýšení příspěvku na péči navrhoval ombudsman v jednom z aktuálních legislativních doporučení (str. 10) i v připomínkách k novele zákona o sociálních službách.

„Pokud chci žít plnohodnotný a naplněný život, musím si hledat asistenty sama, platit je z jiných zdrojů nebo spoléhat na jejich dobrou vůli. Takže v mém případě rozhodně nejde ze strany státu o podporu pro život v celém spektru. Jedná se pouze o podporu přežití,“ popsala před časem členka poradního orgánu ombudsmana pro oblast práv lidí s postižením právnička Ivana Marešová. Podobná svědectví zazněla na konci května i v Poslanecké sněmovně na konferenci „Jak umožnit lidem s postižením svobodně žít“.

„Když nasloucháme lidem s postižením, je jasné, že příspěvek na péči je pro ně nutnost, a nikoli luxus. Vnímám jako více než nešťastné, když z oficiálních míst, jako je Ministerstvo financí, zaznívají mezi argumenty proti valorizaci příspěvku slova o jeho možném zneužívání. Lidé s postižením mají právo žít samostatný a nezávislý život a také rozhodnout, jak příspěvek využijí, například, jestli z něj zaplatí sociální služby nebo jím podpoří péči svých neformálních pečujících,“ shrnul zástupce ombudsmana a zopakoval, že podle legislativního doporučení ombudsmana je v první řadě nutné příspěvek na péči navýšit na úroveň, která by odpovídala alespoň roku 2007, a zároveň je potřeba zavést jeho pravidelnou valorizaci. Ani případné zvýšení příspěvku ovšem nepomůže lidem s nejvyšší potřebou podpory. Celý systém podpory pro lidi s postižením by se proto měl podle ombudsmana zásadně změnit.

https://www.ochrance.cz/aktualne/pro_lidi_s_postizenim_je_zvyseni_prispevku_na_peci_nezbytnou_podminkou_aby_mohli_vest_dustojny_a_plnohodnotny_zivot_upozorňuje_zastupce_ombudsmana